

**Analiza stanu gospodarki
odpadami komunalnymi
na terenie miasta Koła
za rok 2015**

kwiecień, 2015

Spis treści

1	Wprowadzenie	3
1.1	Cel i zakres sporządzonej Analizy	3
1.2	Regulacje prawne z zakresu gospodarowania odpadami	4
2	Analiza stanu gospodarki odpadami	5
2.1	Ogólny zarys systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie miasta	5
2.2	Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów przeznaczonych do składowania.....	7
2.3	Wskaźniki odzysku przewidziane do osiągnięcia.....	9
2.3.1	Ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania	9
2.3.2	Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych	10
2.4	Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.....	10
2.5	Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych	12
2.6	Liczba mieszkańców.....	12
2.7	Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6 -12.....	13
2.8	Ilości odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy	13
2.9	Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu gminy	14
3	Podsumowanie.....	14

1 Wprowadzenie

1.1 Cel i zakres sporządzonej Analizy

„Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie miasta Koła za rok 2015” stanowi roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie miasta Koła, sporządzoną w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Niniejszy dokument zawiera analizę możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania, a także analizę potrzeb inwestycyjnych i kosztów systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Analiza ma za zadanie również dostarczyć informacji o liczbie mieszkańców, liczbie właścicieli nieruchomości, którzy nie wykonują obowiązków określonych w ustawie, a także ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy, a w szczególności zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania przeznaczonych do składowania. Analiza ma na celu pozyskanie niezbędnych informacji dla stworzenia efektywnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy.

W myśl ustawy o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r. (Dz.U.2013.21 z późn. zm.), odpady komunalne zostały zdefiniowane jako odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych. W tekście ww. ustawy dodaje się ponadto, że zmieszane odpady komunalne pozostają zmieszany odpadami komunalnymi, nawet jeżeli zostały poddane czynnościom przetwarzania odpadów, która nie zmieniła w sposób znaczący ich właściwości.

Odpady komunalne powstają głównie w gospodarstwach domowych, ale również na terenach nieruchomości niezamieszkałych takich, jak: obiekty użyteczności publicznej (szpitale, szkoły) oraz infrastruktury (handel, obiekty turystyczne, targowiska, usługi). Są to także odpady z terenów otwartych, takie jak: odpady z koszy ulicznych, zmiotki, odpady z placów targowych i terenów zieleni miejskiej.

Analizę stanu gospodarki odpadami sporządzono na podstawie art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U.2016.250 j.t z późn. zm.). Zakres przedmiotowej analizy został określony w art. 9tb ww. ustawy. Częściowo pokrywa się z zakresem rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, sporządzanym przez gminę, na podstawie art. 9q cyt. ustawy, celem jego przedłożenia marszałkowi województwa oraz wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska w terminie do 31 marca roku następującego po roku, którego dotyczy.

Wymagany zakres opracowania obejmuje:

1. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania w roku 2015,
2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi na kolejne lata,
3. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w 2015 r.,

4. Liczba mieszkańców w 2015 r.,
5. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy w 2015 r., o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art.6 ust.6-12,
6. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie miasta Koło w 2015 r.,
7. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu miasta Koło w 2015 r.

1.2 Regulacje prawne z zakresu gospodarowania odpadami

Jako podstawę opracowania Analizy przyjęto następujące dokumenty o charakterze strategicznym:

- *Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2012-2017* przyjęty uchwałą Nr XXV/440/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego oraz uchwałą Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie wykonania Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2012-2017,
- *Krajowy plan gospodarki odpadami 2014* przyjęty uchwałą nr 217 Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2010 r. (M.P. Nr 101, poz. 1183),
- *Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016*, przyjęta uchwałą Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 maja 2009 r. (M.P. Nr 34, poz. 501);

a także ustawy i akty wykonawcze dotyczące problematyki gospodarki odpadami, tj.:

- *ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach* (Dz.U. 2013.21 z późn. zm.),
- *ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (Dz.U.2016.250 j.t z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. *w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów*(Dz.U.2012.676),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. *w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych* (Dz.U.2012. 645),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 maja 2012 r. *w sprawie wzorów sprawozdań o odebranych odpadach komunalnych, odebranych nieczystościach ciekłych oraz realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi* (Dz.U.2012.630),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. *w sprawie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych* (Dz.U.2012.1052),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 grudnia 2014 r. *w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów* (Dz.U.2014.1973),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. *w sprawie katalogu odpadów* (Dz.U.2014.1923);

oraz obowiązujące uchwały Rady Miejskiej w Kole w zakresie gospodarki odpadami:

- Uchwała Nr XII/105/2015 Rady Miejskiej w Kole z dnia 26 sierpnia 2015 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Miejskiej Koło i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- Uchwała Nr XIX/183/2016 Rady Miejskiej w Kole z dnia 27 stycznia 2016 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XII/105/2015 Rady Miejskiej w Kole z dnia 26 sierpnia 2015 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Miejskiej Koło i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- Uchwała Nr XVI/158/2015 Rady Miejskiej w Kole z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie określenia rodzaju dodatkowych usług świadczonych przez Gminę Miejską Koło w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, sposobu ich świadczenia oraz wysokości cen za te usługi,
- Uchwała Nr XII/104/2015 Rady Miejskiej w Kole z dnia 26 sierpnia 2015 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miejskiej Koło,
- Uchwała Nr XIX/182/2016 Rady Miejskiej w Kole z dnia 27 stycznia 2016 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XII/104/2015 Rady Miejskiej w Kole z dnia 26 sierpnia 2015 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miejskiej Koło,
- Uchwała Nr XVI/159/2015 Rady Miejskiej w Kole z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie ustalenia wzorów deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości położonych na obszarze Gminy Miejskiej Koło,
- Uchwała Nr VI/35/2015 Rady Miejskiej w Kole z dnia 25 lutego 2015 r. w sprawie wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki opłaty,
- Uchwała Nr VI/36/2015 Rady Miejskiej w Kole z dnia 25 lutego 2015 r. w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

2 Analiza stanu gospodarki odpadami

2.1 Ogólny zarys systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie miasta

Zgodnie z nowelizacją ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminie (Dz.U.2016.250 z późn. zm.), od 1 lipca 2013 r. wprowadzony został nowy system gospodarki odpadami, w którym gminy zobowiązane zostały do objęcia wszystkich właścicieli nieruchomości z jej terenu zorganizowanym systemem gospodarki odpadami. Zadaniem gmin było utworzenie warunków do wykonywania prac związanych z utrzymaniem czystości i porządku na terenie gminy lub zapewnienie wykonania tych prac przez tworzenie odpowiednich jednostek organizacyjnych.

Celem wprowadzenia nowego systemu było umożliwienie realizacji następujących celów w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, przyjętych w „Wojewódzkim planie gospodarki odpadami komunalnymi na terenie województwa wielkopolskiego”:

- Gospodarowanie odpadami w oparciu o regionalne i zastępcze instalacje do przetwarzania odpadów,
- Zwiększenie udziału odzysku, w szczególności recyklingu w odniesieniu do szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury, jak również odzysku energii z odpadów zgodnego z wymogami ochrony środowiska,
- Selektywne zbieranie odpadów ulegających biodegradacji i w konsekwencji ograniczenie składowania tych odpadów,
- Zwiększenie ilości zbieranych selektywnie odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych,
- Wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów,
- Zwiększenie świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie kompleksowych i racjonalnych metod gospodarowania odpadami.

Zgodnie z nowym systemem, na terenie województwa wyznaczone zostały Regiony gospodarki odpadami komunalnymi. Art. 35 ust. 5 i ust. 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r., poz. 21 z późn. zm.) definiuje pojęcie regionu gospodarki odpadami komunalnymi oraz regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych. Region gospodarki odpadami komunalnymi to określony w wojewódzkim planie gospodarki odpadami obszar liczący co najmniej 150 000 mieszkańców. Regionem gospodarki odpadami komunalnymi może być gmina licząca powyżej 500 000 mieszkańców. Natomiast regionalna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych to zakład zagospodarowania odpadów o mocy przerobowej wystarczającej do przyjmowania i przetwarzania odpadów z obszaru zamieszkałego, przez co najmniej 120 000 mieszkańców, spełniający wymagania najlepszej dostępnej techniki lub technologii.

W województwie wielkopolskim wyznaczono 10 regionów. Miasto Koło z, zgodnie z tym podziałem, należy do VIII regionu gospodarki odpadami komunalnymi.

W Regionie VIII status regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych posiada instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych (MBP) oraz składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne należące do Miejskiego Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Koninie przy ul. Sulańskiej 13.

W przypadku wystąpienia awarii regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, uniemożliwiającej odbieranie zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych lub pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania odpady te przekazuje się do instalacji przewidzianych do zastępczej obsługi regionu. Instalacjami przewidzianymi do zastępczej obsługi Regionu VIII są:

- sortownie odpadów w Brudzewo (gmina Strzałkowo) i w Genowefie (gmina Kleczew);
- kompostownie w Koninie ul. Sulańska 13, w Nieświastowie (gmina Kazimierz Biskupi), w Kole ul. Energetyczna 11, w Genowefie (gmina Kleczew);
- składowiska odpadów w Psarach (gmina Przykona), w Kownatach (gmina Wilczyn), w Ługach (gmina Powidz), Genowefie (gmina Kleczew).

Od 1 lipca 2013 r. odbiór odpadów komunalnych na terenie miasta prowadzi Miejski Zakład Usług Komunalnych w Kole.

Miasto ustanowiło obowiązek selektywnego zbierania odpadów komunalnych obejmujący co najmniej następujące frakcje: szkło, papier, tworzywa sztuczne, metale, odpady wielomateriałowe (np. opakowania po mleku, sokach) oraz odpady ulegające biodegradacji, w tym odpady opakowaniowe ulegające biodegradacji.

Opłata miesięczna za odbiór odpadów dla tych właścicieli, którzy prowadzą selektywną zbiórkę jest niższa i wynosi 11 zł od osoby, a dla mieszkańców nie prowadzących selektywnej zbiórki opłata ta wynosi 18 zł.

Odpady od podmiotów gospodarczych są odbierane na podstawie indywidualnych umów między podmiotem gospodarczym będącym wytwórcą odpadów a firmą zbierającą odpady. Gmina nie przejęła bowiem obowiązku odbioru odpadów komunalnych od nieruchomości niezamieszkałych.

Gmina organizując system gospodarowania odpadami jest zobowiązana do 31 grudnia 2020 r. osiągnąć poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych:

- papieru, metali, tworzyw sztucznych, i szkła wynoszący co najmniej 50 % wagowo,
- odpadów innych niż niebezpieczne, budowlanych i rozbiórkowych co najmniej 70 % wagowo.

Zgodnie z głównymi założeniami nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach:

- zmieszane odpady komunalne,
- odpady zielone (z pielęgnacji terenów zielonych oraz targowisk),
- pozostałości po sortowaniu odpadów komunalnych przeznaczone do składowania (z selektywnej zbiórki),

należy kierować do regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych (tzw. RIPOK). Powyższe odpady powinny zostać zagospodarowane w regionie gospodarki odpadami (z wyjątkiem kierowania ich do instalacji zastępczej wyznaczonej w Wojewódzkich Planach Gospodarki Odpadami w sytuacji awaryjnej lub braku RIPOK).

Podstawowe wymagania w zakresie utrzymania porządku i czystości na terenie nieruchomości i na terenach służących do użytku publicznego, obowiązujące w roku 2015, zapisane zostały w Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miejskiej Koło.

Zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Koło ustalono sposób selektywnego zbierania odpadów komunalnych na terenie miasta:

- „u źródła” - bezpośrednio na terenie nieruchomości;
- w punktach selektywnej zbiórki odpadów komunalnych typu „gniazda”;
- przez mobilne punkty zbiórki odpadów komunalnych;
- w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych.

2.2 Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów przeznaczonych do składowania

Zgodnie z ustawą o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r. jako przetwarzanie rozumie się procesy odzysku lub unieszkodliwiania, w tym przygotowanie poprzedzające odzysk lub unieszkodliwianie. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych wiążą się z ich zagospodarowaniem w instalacjach do odzysku odpadów, m. in. w instalacjach

mechaniczno – biologicznych przetwarzania odpadów komunalnych lub w instalacjach unieszkodliwiania (głównie składowiska odpadów).

Zgodnie z „Planem gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2012-2017” miasto Koło zaliczono do VIII Regionu Gospodarki Odpadami, obejmującego 36 gmin. Regionalna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych dla Regionu VIII znajduje się w Koninie i zarządzana jest przez Miejski Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o., przy ul. Sulańskiej 13 w Koninie. W 2015 r. działalność RIPOK opierała się na działalności instalacji do mechaniczno-biologicznego (MBP) przetwarzania odpadów oraz funkcjonowanie składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne. Część mechaniczna, w której prowadzony jest proces sortowania dostarczonych odpadów posiada moc przerobową wynoszącą 37 500 Mg/rok. Natomiast część biologiczna, na którą składa się głównie kwatera kompostowa, może rocznie przyjąć 20 000 Mg odpadów. Pojemność całkowita składowiska odpadów wynosi 2 815 820 m³. W ramach RIPOK powstała instalacja termicznego przekształcania odpadów komunalnych (odpady o kodzie 20 03 01) o zdolności przerobowej 94 000 Mg/rok.

Instalacją zastępczą dla Regionu VIII w przypadku, gdy znajdująca się w nim instalacja ulegnie awarii lub nie będzie mogła przyjmować odpadów z innych przyczyn, jest instalacja regionalna z Regionu X (Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych „Orli Staw”, Ceków).

Łączna masa odpadów komunalnych odebranych w 2015 r. z terenu Miasta Koła wynosiła 6 996,7 Mg.

Odebrane odpady zagospodarowano w następujący sposób:

- 74,9 Mg poddano procesowi odzysku R1 (wykorzystanie głównie jako paliwa lub innego środka wytwarzania energii);
- 6701,9 Mg poddano procesowi odzysku R12 (Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1-R11);
- 219,9 Mg poddano procesowi unieszkodliwiania D5 (Składowanie na składowiskach w sposób celowo zaprojektowany (np. umieszczanie w uszczelnionych oddzielnych komorach, przykrytych i izolowanych od siebie wzajemnie i od środowiska itd.).

Zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, odpady powinny być w pierwszej kolejności poddawane odzyskowi, a składowane powinny być wyłącznie te odpady, których unieszkodliwienie w inny sposób było niemożliwe. Ponadto zgodnie z art. 105 ust. 1 tejże ustawy odpady przed ich umieszczeniem na składowisku poddaje się procesowi przekształcania fizycznego, chemicznego, termicznego lub biologicznego, w celu m.in. ograniczenia zagrożenia dla ludzi i środowiska, a także objętości składowanych odpadów.

W związku z powyższym zgodnie z ustawą o odpadach, od roku 2013 cały strumień odpadów komunalnych zmieszanych o kodzie 20 03 01 powinien być przekazywany na sortownie odpadów, a następnie tylko frakcje pod kodem 19 nienadające się do odzysku, powinny być przekazywane do składowania – jednak tylko na instalacje o statusie RIPOK.

W 2015 r., strumień zebranych, niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01 wyniósł 6 292,6 Mg.

Suma odpadów zielonych zebranych w analizowanym 2015 roku wynosiła 704,1 Mg. Były to głównie odpady ulegające biodegradacji, o kodzie 20 02 01. Większość została

przekazana do odzysku, na kwaterę kompostową instalacji mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów w RIPOK w Koninie.

2.3 Wskaźniki odzysku przewidziane do osiągnięcia

Gmina Miejska Koło realizuje obowiązek wdrożenia systemu gospodarki odpadami komunalnymi, którego celem jest m.in. implementowanie obowiązków wynikających z dyrektyw unijnych, czyli osiągnięcie we wskazanym terminie odpowiednich poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji i kierowanych na składowiska odpadów, jak również zwiększenie poziomu recyklingu i odzysku odpadów zebranych selektywnie. Do realizacji powyższych zadań zobowiązuje gminę art. 3b ustawy z dnia 13 września 1996 r. (Dz.U.2016.250 j.t. z późn. zm.) oraz akty wykonawcze do ustawy.

2.3.1 Ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów, dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. wynosi dla 2015 r. 50% i zmniejsza się nadal aż do 35% w roku 2020.

Tabela 1 Poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. (załącznik do ww. rozporządzenia)

	2012 r.	16 lipca 2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	16 lipca 2020 r.
Dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. [%]	75	50	50	50	45	45	40	40	35

W 2015 r. na terenie Miasta Koło osiągnięto poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania określony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów (Dz.U.2012.676). W 2015 r. stopień redukcji składowanych odpadów ulegających biodegradacji wyniósł 30,3 %.

W celu spełnienia wymogów w zakresie redukcji odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania, niezbędnym jest:

1. prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów, w tym odpadów zielonych, i przekazywanie ich do miejsc odzysku oraz zagospodarowanie odpadów zielonych we własnym zakresie, między innymi poprzez przydomowe kompostowniki, tj. zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, gdzie odpady najpierw poddawane są przetwarzaniu w miejscu ich powstania, tak, aby tego rodzaju odpady nie trafiły na składowisko w ogólnym strumieniu odpadów komunalnych;

2. budowa Instalacji Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych – w celu osiągnięcia wymaganych poziomów redukcji w latach przyszłych, tj. na poziomie 40 czy 35%.

2.3.2 Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych, poziomy te wynoszą w roku 2014 odpowiednio:

- papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło – 16%,
- inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe – 40%.

Poziomy przewidziane do osiągnięcia w poszczególnych latach w ww. Rozporządzeniu przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 2 Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (załącznik do ww. rozporządzenia)

	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło ¹⁾	10	12	14	16	18	20	30	40	50

¹⁾ Poziomy liczone łącznie dla wszystkich podanych frakcji odpadów komunalnych

Tabela 3 Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (załącznik do ww. rozporządzenia)

	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe	30	36	38	40	42	45	50	60	70

Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali i tworzyw sztucznych w 2015 r. dla Miasta Koło wynosił 27 %. Wymagany poziom (16%) został osiągnięty.

W przypadku odpadów budowlanych i poremontowych pojawia się problem związany z ich klasyfikacją, w większości mieszczą się one bowiem w grupie 17, a więc ich odbiór czy transport odbywa się nie tylko przez firmy świadczące usługi w zakresie odbioru odpadów komunalnych, ale głównie przez inne firmy działające na podstawie odrębnych decyzji. Ponadto odpady tego rodzaju pochodzące z drobnych remontów są jeszcze w dalszym ciągu mieszane z odpadami komunalnymi zmieszany. W *Sprawozdaniu Burmistrza z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za rok 2015* odpady budowlane i poremontowe nie zostały wykazane.

2.4 Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

Potrzeby inwestycyjne dla miasta Koło, poza pokrywaniem bieżących kosztów funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi, związane są w głównej mierze z koniecznością dalszego rozwoju systemu selektywnej zbiórki odpadów (w tym

funkcjonowaniu punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, jak również współfinansowaniu budowy Zakładu Termicznego Unieszkodliwiania Odpadów w Koninie).

Miasto Koło, zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminie, korzysta z instalacji RIPOK, stąd brak zapotrzebowania na nowe inwestycje w zakresie gospodarowania odpadami na terenie miasta.

Na terenie miasta funkcjonuje Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) przy ulicy Dąbskiej 24 (na terenie Miejskiego Zakładu Usług Komunalnych Sp. z o.o.), który powstał 1 lipca 2013, w celu wywiązania się z ustawowego obowiązku utworzenia przez gminę, w ramach zadań własnych, punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (art. 3 pkt 2 ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach). Funkcjonowanie PSZOK wiąże się z koniecznością ponoszenia kosztów eksploatacyjnych (transport, zagospodarowanie odpadów, koszty pozostałe związane z utrzymaniem punktu). Punkt przyjmuje odpady w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, a więc bezpłatnie. Właściciele nieruchomości samodzielnie (w ramach własnego transportu) dostarczają do PSZOK i rozładowują selektywnie zebrane odpady komunalne pod kontrolą pracownika PSZOK, który wskazuje miejsce ich zbierania.

Z powodu konfliktów społecznych w przyszłości planowana jest zmiana lokalizacji PSZOK, co będzie generować koszty, trudne obecnie do określenia.

Miasto Koło uczestniczy w projekcie „Uporządkowanie gospodarki odpadami na terenie subregionu konińskiego”. Projekt współfinansowany jest z Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko – Priorytet II „Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi”, Działanie 2.1. Kompleksowe przedsięwzięcia z zakresu gospodarki odpadami.

Podstawową inwestycją przewidzianą do realizacji w ramach przedsięwzięcia jest budowa Zakładu Termicznego Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych (ZTUOK) w Koninie, do której będzie trafiał strumień odpadów komunalnych powstających na obszarze Projektu. Zmieszane odpady komunalne, odpady zielone, a także pozostałości z sortowania przeznaczone do składowania będą przekazywane do regionalnych instalacji przetwarzania odpadów komunalnych, wskazanych w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami. Przedsięwzięcie swoim zasięgiem obejmuje 36 gmin, leżących na terenie czterech powiatów województwa wielkopolskiego i miast subregionu konińskiego o łącznej populacji ponad 370 tysięcy ludności.

Przedsięwzięcie w około 50% współfinansowane jest ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Jego podstawowym założeniem jest dostosowanie gospodarki odpadami do wymogów polskich oraz unijnych, co automatycznie przełoży się na poprawę stanu środowiska na terenie subregionu konińskiego.

Celem przedsięwzięcia jest zagospodarowanie odpadów komunalnych z Miasta Konina oraz gmin powiatów: konińskiego, kolskiego, słupeckiego oraz tureckiego, które zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego przyporządkowane są do MZGOK Sp. z o.o. w Koninie jako instalacji regionalnej. Wdrażany Projekt przyczyni się do uporządkowania gospodarki odpadami oraz osiągnięcia celów gospodarki odpadami również na szczeblu wojewódzkim i krajowym.

Realizacja Projektu pozwoli zminimalizować składowanie odpadów, które nie zostałyby poddane procesom odzysku lub recyklingu, co jest równoznaczne z wypełnieniem standardów zalecanych przez Radę Europy oraz wymogi Dyrektyw 2006/12/WE i 1999/31/WE. Ponadto realizacja projektu wpłynie na osiągnięcie standardów

obowiązujących kraje członkowskie UE, w szczególności dotyczących osiągnięcia poziomów odzysku, ograniczenia składowania odpadów (w tym biodegradowalnych). Wdrożenie analizowanego przedsięwzięcia będzie miało szereg pozytywnych efektów zewnętrznych i przyczyni się do wyższego standardu życia mieszkańców, zmniejszenia stopy bezrobocia oraz poprawy jakości środowiska naturalnego, a tym samym poprawi się pozycja województwa wielkopolskiego na tle innych regionów.

Zakład będzie mógł przetwarzać frakcję resztkową zmieszanych odpadów komunalnych dostarczaną z terenu subregionu konińskiego w ilości około 94 tys. ton rocznie. Do procesu termicznego przekształcania w piecu rusztowym kierowana będzie resztkowa frakcja zmieszanych odpadów komunalnych. Przywożone odpady będą wyładowywane do bunkra w zamkniętej hali (pracującej w podciśnieniu, by wyeliminować uciążliwości odorowe w trakcie rozładunku i magazynowania), a następnie będą pobierane z bunkra do pieca bez wstępnej ich obróbki. Cały proces będzie przebiegać autotermicznie (bez dostarczania dodatkowego źródła ciepła).

W ramach Projektu zostanie ponadto zrehabilitowane 14 gminnych składowisk odpadów, które wymagają zamknięcia, gdyż nie spełniają przepisów ochrony środowiska i nie są już potrzebne po wprowadzeniu regionalnego systemu gospodarki odpadami. Żadne z tych składowisk nie jest zlokalizowane na terenie miasta Koła.

Wartość całego Projektu oszacowana została na 310 475 011,00 zł, z czego 154 513 841,00 zł pochodzić będzie z dofinansowania uzyskanego z Funduszu Spójności. Pozostałe środki, stanowiące część wkładu własnego, sfinansowane zostaną z pożyczki NFOŚiGW, którą Miejski Zakład Gospodarki Opadami Komunalnymi Sp. z o.o. spłacać będzie przez okres 25 lat. Pozostałą część budżetu stanowi wkład własny.

Gminy dokonywać będą wpłat na rzecz Beneficjenta na podstawie refaktur wystawionych przez Beneficjenta. Wkład gmin został obliczony jako różnica między całkowitymi nakładami na rekultywację a dotacją Funduszu Spójności, czyli procentowo: $1 - 49,77\% = 48,77\%$. W ten sposób obliczone wpłaty gmin wynoszą razem 2 462 tys. PLN.

Budowę Zakładu Termicznego Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych zakończono w grudniu 2015 rok.

2.5 Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

Koszty poniesione w 2015 r. w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych kształtowały się następująco:

- odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych 2 652 747,10 zł
- funkcjonowanie PSZOK 48 000 zł
- koszty administracyjne 33 900,00 zł

Zgodnie z danymi z Urzędu Miejskiego w Kole liczba mieszkańców objęta systemem gospodarki odpadami w 2015 r. wynosiła 18 514 osób. Wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w przypadku prowadzenia segregacji wynosi 11 zł za osobę miesięcznie, a w przypadku braku segregacji 18 zł za osobę miesięcznie.

2.6 Liczba mieszkańców

Liczba mieszkańców według danych Urzędu Miejskiego w Kole liczba mieszkańców miasta w 2015 r. wynosiła 22 906 osób.

Liczba mieszkańców objętych systemem gospodarowania odpadami (którzy zostali ujęci w deklaracjach i którzy odprowadzają opłatę) w 2015 r. wynosiła 18 514 osób. Oznacza

to, że w 2015 roku funkcjonujący system gospodarki odpadami obejmował 80,3 % ogólnej liczby mieszkańców miasta.

Powyższy wskaźnik może być obarczony błędem wynikającym z przyczyn niezależnych. Miasto Koło charakteryzuje się bowiem znaczną migracją ludności na pobyt czasowy do większych miast (okres studiów, poszukiwanie pracy). W związku z tym, osoby takie mogły nie zostać ujęte w deklaracjach o stawkach opłat, w związku z czym nie są objęte obowiązkiem dokonywania opłaty. Inny problem związany jest z trudnością oszacowania rzeczywistej liczby mieszkańców osiedli administrowanych przez spółdzielnie mieszkaniowe. W wielorodzinnych blokach mieszkaniowych to zarządca budynku (spółdzielnia mieszkaniowa) jest odpowiedzialny za deklaracje liczby ludności i wybór stawki. Szacunki spółdzielni mogą być obciążone błędem.

2.7 Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6 -12.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, właściciele nieruchomości, którzy pozbywają się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych oraz właściciele nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, są obowiązani do udokumentowania w formie umowy korzystania z usług wykonywanych przez:

- gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych lub
- gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, wpisanego do rejestru działalności regulowanej.

Udokumentowanie tej kwestii odbywa się przez okazanie takich umów i dowodów uiszczania opłat za ww. usługi.

Zgodnie z art. 6 ust. 6 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gmina jest obowiązana zorganizować odbieranie odpadów komunalnych oraz opróżnianie zbiorników bezodpływowych w przypadku właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli ww. umów.

Według informacji przedstawionych przez Urząd Miejski w Kole w 2015 roku gmina nie podejmowała działań wymienionych w art. 6 ust. 6-12.

2.8 Ilości odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy

Na podstawie „Sprawozdania Burmistrza Miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2015 r.” z obszaru Miasta Koła w roku sprawozdawczym odebrano 6 996,7 Mg odpadów komunalnych.

Zgodnie z *Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2012-2017*, wskaźnik wytwarzania odpadów komunalnych dla małych miast - poniżej 50 tys. mieszkańców, dla 2015 r. wynosi 0,374 Mg/mieszkańca/rok. Na tej podstawie oszacowano, iż ilość odpadów wytwarzanych na terenie miasta Koło w 2015 r. wynosiła ok. 8 566,1 Mg.

Powyższe wartości odnoszą się do ilości odpadów wytworzonych przez wszystkich mieszkańców miasta. Biorąc pod uwagę liczbę wszystkich osób zamieszkałych w mieście Kole w 2015 r., wartości szacunkowe są znacznie większe od ilości odpadów komunalnych zebranych faktycznie z obszaru miasta w 2015 r. Jednak analizując liczbę ludności zgłoszoną w deklaracjach, szacowane ilości wytworzonych odpadów są bliższe wartości faktycznie odebranych odpadów. Można więc przyjąć, że praktycznie wszystkie wytworzone odpady na terenie miasta, zostały zebrane.

2.9 Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu gminy

W 2015 r. z terenu miasta zostało odebranych 6 292,6 Mg zmieszanych odpadów komunalnych. Procesowi odzysku poddane zostało 5 360,1 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych. Powstała z sortowania odpadów komunalnych pozostałość (balast) o masie 595,4 Mg została unieszkodliwiona poprzez składowanie.

Odpady ulegające biodegradacji zebrane w sposób selektywny w ilości 704,1 Mg, zostały w pełni zagospodarowane. Większa część tych odpadów została poddana kompostowaniu (296,1 Mg). Pozostała część została przetworzona w sposób mechaniczno-biologiczny (211,2 Mg), recyklingowi materiałowemu (18,7 Mg) lub wymianie odpadów w celu poddaniu ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1-R11 (178,1 Mg).

3 Podsumowanie

System gospodarowania odpadami Miasta Koło w 2015 r. charakteryzował się prawidłowym funkcjonowaniem i dobrą organizacją, o czym świadczą osiągnięte w 2015 r. wymagane poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji i kierowanych na składowiska odpadów, jak również zwiększenie poziomu recyklingu i odzysku odpadów zebranych selektywnie.

W 2015 r. poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji trafiających na składowisko wyniósł 30,3 % (wymagane 50 %). Natomiast poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych wyniósł 27 % przy 16 % wymaganych w 2015 r. Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych nie został obliczony ze względu na brak wykazanych w *Sprawozdaniu Burmistrza z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za rok 2015* tego rodzaju odpadów.

W celu utrzymania lub zwiększania wskaźników odzysku i recyklingu zebranych odpadów niezbędne jest ciągłe sprawne zarządzanie i doskonalenie systemu zbierania odpadów, utrzymanie wysokiego odsetka mieszkańców objętych systemem, kontynuacja edukacji ekologicznej, egzekwowanie opłat. Przy spełnieniu tych warunków można spodziewać się, że udział odpadów selektywnie zbieranych i odzyskiwanych będzie sukcesywnie wzrastał w kolejnych latach.

Sporządziła:
Katarzyna Sikorska
Zespół ds. Gospodarki Odpadami Komunalnymi
Urzędu Miejskiego w Kole